

Datum: 2019-11-12
Handläggare: Markus Johanan
Direktnr:
Diariennr: 2019.718 KS

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Förslag till ny brukningstaxa för VA 2020

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 september § 152 att föreslagen taxa skulle återremitteras med anledning av att det behövdes mer beslutsunderlag för att se om man kan dela upp taxehöjningen under en längre tid. Nämnden önskade även få ta del av historiska värden sedan cirka 10-15 år tillbaka.

Därefter beslutade samhällsbyggnadsnämnden den 21 oktober 2019 § 159 att föreslå kommunfullmäktige att fastställa en ökning av brukningstaxan för VA på 23,5 procent som börjar gälla från den 1 januari 2020.

Alingsås kommuns VA-taxa följer lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412). I taxan ingår de tre nyttigheterna dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Avgifter får bestämmas som anläggningsavgifter och brukningsavgifter. Anläggningsavgiften är en engångsavgift för täckande av en kostnad för att ordna en allmän VA-anläggning. Vidare är brukningsavgiften en periodisk avgift för att täcka drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän VA-anläggning som inte täcks av en anläggningsavgift. Föreslagen höjning omfattar brukningstaxan.

Förvaltningens yttrande

Kommunledningskontoret har tagit del av samhällsbyggnadsnämndens beslut och gör följande bedömning.

Till 2019 års VA-taxa gjordes en höjning av brukningsavgiften på 9 procent.

VA-taxan beslutas normalt en gång per år och finansierar samtlig VA-verksamhet. VA-verksamheten särskiljs alltså från verksamheten för skattekollektivet. Skulden till abonnenterna prognosticeras att förbrukas till följd av underskott inom VA-verksamheten. Det negativa resultatet belastar därtill även kommunens resultat med resterande underskott för 2019.

Kommunledningskontoret betonar att det är av mycket stor vikt med en väl fungerande och långsiktig planering. Dels för att kunna planera för investeringar med god framförhållning och dels för att ha en skälig taxa med jämna justeringar över tid.

Förslaget till beslut om en ökning på 30 procent av VA-taxan återremitterades av samhällsbyggnadsnämnden den 16 september 2019 § 152. Förslaget om en ökning på 30 procent bedömdes innebära en kostnadsökning om 151 kr per månad för normalkunden, villakund typ A.

Därefter lämnades fyra alternativ för höjning enligt nedan och samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 21 oktober 2019 § 159 att godkänna alternativ 4.

- I alternativ 1 och 2 höjs taxan med 28,6 procent år 2020. I båda dessa alternativ återbetalas förlusten från 2019 i sin helhet år 2020 samt bygger upp en skuld till abonnenterna på 2 000 tkr år 2020. Skillnaden mellan dessa alternativ är att

alternativ 1 har en ojämn taxehöjning men jämn skuld medan alternativ 2 har en jämn taxehöjning men en mera ojämn skuld.

- I alternativ 3 återbetalas förlusten från 2019 på två års tid och bygger upp en skuld till abonnenterna på 1 000 tkr. Detta innebär att vi behöver höja taxan med 25,2 procent.
- I alternativ 4 återbetalas förlusten från 2019 på två års tid och samhällsbyggnadsnämnden avstår då från att bygga upp någon skuld till abonnenterna år 2020. I detta alternativ behöver taxan höjas med 23,5 procent.

Kommunledningskontoret har i kontakt med samhällsbyggnadskontoret informerats om att skulden till skattekollektivet beräknas återbetalas på en tid om tre år. Vidare har kommunledningskontoret informerats om att det beräknas för ett visst utrymme för ett bygga upp skuld till abonnentkollektivet 2020, förutsatt att underskottet inte tilltar.

Till de fyra alternativen lyfter samhällsbyggnadsnämnden upp att det är av vikt att beakta att risken för att skattekollektivet ska gå in och täcka upp eventuella förluster ökar ju lägre skulden till abonnenterna är. Kommunledningskontoret instämmer och anser det viktigt att beakta detta eftersom VA-verksamheten ska självfinansieras.

Samhällsbyggnadsnämnden anger att verksamheten har haft utmaningar under 2019 till följd av tidigare års avsaknad av framförhållning och att man till följd av detta har startat en mängd åtgärder för att säkerställa verksamhetens och Alingsås budget.

Vidare anger nämnden ett antal utmaningar, särskilt inom avloppsverksamheten, med högre driftskostnader. Därtill krävs stora investeringar i anläggningsbeståndet för att kunna säkerställa servicen till Alingsås medborgare och samtidigt se till behoven för kommande befolkningstillväxt.

Specifika insatser som lyfts fram från samhällsbyggnadsnämnden är nedanstående.

Nolhaga avloppsreningsverk kräver omfattande drift- och underhållsinsatser som innebär att personalkostnader, reparationskostnader och driftkostnader ökar 2020.

Rötningsprocessen på Nolhaga avloppsreningsverk är icke fullt fungerande och innebär kostnader som inte är budgeterade. Till detta kommer ökade utsläpp av metangas och en obefintlig produktion av biogas. Situationen innebär också borttransporter av öröat slam som ökar vilket medför ökade kostnader.

Enligt Svenskt Vattens taxestatistik för 2019 placeras Alingsås kommun bland de kommuner i Göteborgsregionen med lägre månadskostnad, sett till bruksavgiften för normalvilla, typhus A. Föreslagen höjning om 23,5 procent beräknas öka månadskostnaden för en normalvilla, typhus A, med 119 kr per månad. I Svenskt Vattens kommentar till 2019 års taxestatistik anges generellt för landets kommuner att ökningstakten sett till avgifterna för kommunalt vatten och avlopp är fortsatt låg.

Ekonomisk bedömning

Föreslagen taxa är framtagen med beaktan av självkostnadsprincipen. Avgifterna beräknas därmed täcka avgiftskollektivets kostnader.

Förslag till beslut

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till ny brukningstaxa för VA med förtydliganden som framgår i kommunledningskontorets yttrande godkänns och börjar gälla från den 1 januari 2020.

Beslutet ska skickas till
SBN

Simon Lindau
Tf. ekonomichef

Markus Johanen
Controller